

Prednison/Prednisolon

Inhoud

Inleiding	3
Hoe werkt prednison?	3
Voor welke aandoeningen wordt het gebruikt?	3
Hoe moet ik het gebruiken?	3
Hoe moet prednison bewaard worden?	3
Wat zijn mogelijke bijwerkingen?	4
Zijn er controles noodzakelijk tijdens het gebruik?	5
Kan ik prednison gebruiken met andere medicijnen?	5
Wat moet ik nog meer weten?	5
Alcohol	5
Autorijden	5
Operaties en andere (tandheelkundige) ingrepen:	5
Reizen	6
Vaccinaties	6
Vruchtbaarheid, zwanger worden en borstvoeding	6
Vragen	7

Het doel van deze folder is u praktische informatie te geven over het nieuwe medicijn dat u gaat gebruiken: prednison.

Hoe werkt prednison?

Bij patiënten met een reumatische auto-immuunziekte is er een fout in het afweersysteem ontstaan waardoor er sprake is van een afweerreactie tegen het eigen lichaam. Dit kan in verschillende plaatsen van het lichaam gebeuren. Bij reumatische ziekten zijn dit vaak de gewrichten, maar ook de longen en/of de huid kunnen betrokken zijn. Prednison behoort tot de corticosteroïden. Het is een ontstekingsremmend en afweeronderdrukkend hormoon dat ook in een lage hoeveelheid in de bijnieren wordt gemaakt. Het gebruik van prednison leidt tot een afname van pijn, zwelling en stijfheid van onder andere de gewrichten waardoor op de langere termijn de kans op (gewricht) schade afneemt. De werking treedt meestal op binnen een week. Heel zelden werkt het medicijn helaas niet of onvoldoende.

Voor welke aandoeningen wordt het gebruikt?

Prednison wordt gebruikt bij verschillende auto-immuunaandoeningen. Het wordt onder andere gebruikt bij reumatoïde artritis, maar ook bij reumatische auto-immuun ziekten zoals systemische lupus erythematoses (SLE), (dermato-)polymyositis, systemische sclerose en vasculitis. Prednison wordt vaak gebruikt als eerste behandeling nadat een reumatische ziekte is vastgesteld en wanneer andere (langzaamwerkende) antireumatische medicijnen nog moeten worden opgestart. Tevens wordt prednison tijdelijk gebruikt wanneer er een plotselinge opvlamming van een reumatische ontsteking ontstaat.

Hoe moet ik het gebruiken?

Prednison wordt meestal geleverd als tablet, soms als drank. Het kan ook als injectie in een spier toegediend worden (zie hiervoor de aparte folder) of via een infuus.

Prednison wordt, bij voorkeur eenmaal per dag 's morgens ingenomen. De voorgeschreven hoeveelheid prednison is afhankelijk van de aandoening die u heeft, en ook van de ziekte-activiteit.

Als uw ziekte rustig is, kan in overleg met uw behandelaar worden besloten om de dosering te verlagen en de prednison eventueel zelfs te stoppen. U mag de prednison nooit zomaar zonder te overleggen met uw arts stoppen.

Hoe moet prednison bewaard worden?

Prednison tabletten bewaart u in de originele verpakking bij een temperatuur lager dan 30°C.

Wat zijn mogelijke bijwerkingen?

In de bijsluiter van het medicijn vindt u een uitgebreid overzicht van alle bijwerkingen die kunnen voorkomen. Hieronder vindt u belangrijke bijwerkingen om van op de hoogte te zijn. Deze bijwerkingen komen bij minder dan 15% van de patiënten voor:

- gewichtstoename: tijdens gebruik van prednison kan het lichaam meer vocht vast vasthouden. Dit verdwijnt bij verlaging of stoppen met de prednison. Daarnaast bevordert prednison de eetlust. Probeer u hier niet te veel aan toe te geven, want wat u aankomt door extra te eten zal niet zo maar verdwijnen na verlaging van de dosis of het stoppen van de prednison
- dikker worden van het gezicht en romp bij langdurig gebruik: dit wordt veroorzaakt door een andere verdeling van het lichaamsvet. Bij verlaging van de dosis of stoppen met prednison verdwijnt dit verschijnsel
- maagklachten
- hogere bloeddruk
- gladde, dunne huid met meer kans op blauwe plekken. Dit is vooral bij langdurig gebruik
- botontkalking. Meestal krijgt u medicijnen om dit te voorkómen
- stemmingsveranderingen: soms wordt de stemming veel beter, soms ook juist slechter met somberheid en slaapproblemen
- suikerziekte (diabetes mellitus): indien u suikerziekte heeft kunnen de suikerwaarden hoger worden, en als u aanleg heeft voor suikerziekte kan deze voor het eerst optreden tijdens het gebruik van prednison. Daarom worden de suikerwaarden regelmatig gecontroleerd. Soms moet de diabetes-medicatie aangepast worden
- oogklachten: soms ontstaat een verhoogde oogdruk of is er versneld optreden van staar
- allergieën en overgevoeligheidsreacties kunnen zeer zelden voorkomen. Bij nieuwe huidafwijkingen, koorts of benauwdheidsklachten adviseren we u zo spoedig mogelijk contact op te nemen met uw huisarts en/of behandelaar

Zijn er controles noodzakelijk tijdens het gebruik?

In het algemeen zijn geen specifieke bloedcontroles nodig tijdens het gebruik van prednison. Wel wordt bij start geadviseerd de suiker waarde (glucose) te bepalen en als u suikerziekte heeft moeten de suikerwaarden vaker gecontroleerd worden.

Kan ik prednison gebruiken met andere medicijnen?

Vaak wordt prednison voorgeschreven in combinatie met andere medicijnen tegen een reumatische ziekte. Medicijnen die u gebruikt voor andere aandoeningen kunnen vrijwel altijd zonder problemen met prednison samen gebruikt worden. Er zijn echter meerdere medicijnen die bij gelijktijdig gebruik de bloedspiegels van prednison kunnen verhogen en/of sommige bijwerkingen kunnen beïnvloeden. Meld daarom altijd bij uw behandelaars dat u prednison gebruikt. Overleg met uw behandelaar bij verandering van uw medicatiegebruik.

Wat moet ik nog meer weten?

Corticosteroïden, zoals prednison, worden door het lichaam zelf in een lage hoeveelheid aangemaakt in de bijnieren. Door het gebruik van prednison gaan de bijnieren zelf minder corticosteroïden maken. Soms kunnen de bijnieren hier zelfs helemaal mee stoppen. Uw lichaam wordt daardoor afhankelijk van de prednison. Plotseling staken of (fors) verlagen van de prednison dosis kan dan ook klachten geven zoals overmatige moeheid, misselijkheid en braken, spier- en gewrichtspijn. Ook kan er een daling van de bloeddruk optreden.

Verander daarom nooit de dosis prednison zonder toestemming van uw arts. Deze zal de dosis prednison geleidelijk verlagen volgens een afbouwschema (het zogenoemde uitsluipen). Hierdoor krijgen de bijnieren de kans om zelf weer actief te worden en lichaamseigen corticosteroïden aan te maken.

Alcohol

Er is geen bezwaar tegen (matig) alcohol gebruik tijdens het gebruik van prednison.

Autorijden

Prednison zelf veroorzaakt geen sufheid of slaperigheid. Er is geen bezwaar tegen het autorijden tijdens gebruik van prednison.

Operaties en andere (tandheelkundige) ingrepen:

Bij koorts, ziekte of operatieve ingrepen heeft het lichaam meer prednison nodig, maar bij langdurig gebruik van prednison kunnen de bijnieren dit niet zo snel meer maken. Wij adviseren om uw (tand)arts te melden dat u prednison gebruikt zodat deze zo nodig maatregelen kan nemen. De behandelaar kan dan eventueel de dosis prednison tijdelijk verhogen.

Reizen

Bij reizen naar het buitenland is het raadzaam een actueel overzicht van uw medicijnen mee te nemen, het medicatie paspoort. Dit is verkrijgbaar bij uw apotheek of eventueel bij uw behandelaar.

Vaccinaties

Gezien het feit dat u een reumatische ziekte heeft en reuma medicijnen gebruikt, adviseren wij u om u jaarlijks tegen de griep (influenza) te laten vaccineren door uw huisarts.

Heeft u een andere vaccinatie dan de griep nodig, overleg dan altijd van tevoren met uw behandelaar, apotheek of huisarts.

Heeft u plannen om in de toekomst een verre reis te maken, dan raden wij u aan dit met uw behandelaar te bespreken vóór het starten van prednison. Dit vanwege een mindere effectiviteit van bepaalde vaccinaties tijdens het gebruik van prednison.

Vruchtbaarheid, zwanger worden en borstvoeding

In hogere doseringen (>10 mg per dag) kan prednison de vruchtbaarheid beïnvloeden.

Indien u plannen heeft om in de nabije toekomst zwanger te worden of onverwacht zwanger bent, adviseren wij u dit kenbaar maken aan uw behandelaar.

Prednison kan tijdens zwangerschap en het geven van borstvoeding gebruikt worden. Mogelijk dat de dosering wel aangepast moet worden.

Vragen

Wanneer u na het lezen van deze informatie nog vragen heeft, zal uw behandelend reumatoloog deze graag beantwoorden.

Polikliniek reumatologie:

dr. E.A.J. Dutmer

dr. M.J. Rood

dr. J.N. Stolk

Telefoonnummer (0318) 43 43 43 / 43 53 00